

Rom 8, 23

23: Ikke bare det, men også vi som har Åndens førstegrøde, også vi stønner med oss selv, og venter med iver på barnekåret; forløsningen av vårt legeme.

Ennå et bevis på at en herlighet som nå er skjult skal åpenbares på Guds barn, ligger i følgende: Selv de som allerede her har fått Åndens førstegrøde, er likevel ikke helt lykkelige og tilfredsstillt. Hele livet igjennom her på jord sukker og stønner de under konstant motbør. Og et så halvt og urolig liv kan jo ikke være det fullbrakte verket som den store og kjærlige Gud skapte, gjenløste og helliget oss til. Der må være et annet og mer fullkomment liv i vente for Guds barn. Riktignok har vi, som sagt ovenfor, allerede mottatt en nåde og forløsning vi takker Gud for i evighet. Da vi ble utfridd både fra syndens skyld og fra syndens herredømme. Da fikk vi leve i Guds vennskap og nådige samfunn, og fikk Åndens helliggjørende verk i hjertene. Men alt dette er likevel bare førstegrøden av den salighet som er beredt for oss. Det er bare en forsmak og "håndpenger" på det vi har i vente. "I dette håpet ble vi frelst", føyer han til i neste vers. Men bare "i håpet"! Dvs. at ennå opplever vi det ikke. Det vitner om at noe annet, noe fullkomment ennå venter oss. Dette er hovedtanken i denne teksten vår. Og det vil komme ennå tydeligere fram når vi ser nærmere på ordene som er brukt.

Åndens førstegrøde. Uttrykket "førstegrøde" brukes som motsetning til det fullbrakte, det endelige, og som en forberedelse til dette (3Mos 23: 10-20, 1Kor 15: 20, Rom 11: 16 m. fl.). Men uttrykket "Åndens førstegrøde" betyr slett ikke, slik noen mener, det motsatte av Åndens fylde, som gis til modnede kristne her i livet. For her taler Paulus om alle Guds barn, alle som har Ånden, ham selv inkludert. Og i v. 9 har han helt enkelt sagt: "så sant Guds Ånd bor i dere. Hvis noen ikke har Kristi Ånd, hører han ikke ham til". Det er det som han der kaller for å "ha Kristi Ånd", som han her kaller for "Åndens førstegrøde". Åndens førstegrøde settes altså her opp mot den fullkomne Åndens fylde vi skal få i himmelen. Og Åndens førstegrøde taler om at vi har mottatt Guds Ånd, hans gjenfødende og helliggjørende kraft i sjelen. Og gjennom dette er vi nye skapninger, som gjør at vi eier troen og Herrens frykt i hjertene. Men Paulus sier altså ikke bare: Vi som har Ånden, men bruker uttrykket "Åndens førstegrøde". Og dette ordvalget har han gjort meget omhyggelig. Det har stor betydning for hva det er han vil ha fram i denne teksten.

For med dette peker apostelen på Herrens forordning om det første kornbandet, som Israels barn i påsken skulle komme med til templet. Det skulle "svinges for Herrens åsyn" (3Mos 23: 11), og var en høytidelig innvielse av kornhøsten. Det første kornbandet, førstegrøden, var et slags "håndpant" til Gud for den forestående kornhøstingen. Slik er også Ånden som bor i hjertene våre, et "håndpant" på den Åndens og frelsens fullkommenhet som en gang skal åpenbares på oss (konf. 2Kor 5: 5, 1: 22, Ef 1: 14, 4: 30). Ellers ville vi vel stadig vært fristet til å spørre: Hvorfor har Gud gitt oss sin Ånd? Hvorfor har han virket et åndelig liv i hjertene våre, helliget og oppdratt oss, hvis han ikke også ville frelse oss for evig? Hvorfor skulle han gjøre oss til sine barn her i livet, hvis han ikke ville gjøre oss til sine arvinger i evigheten? Nå ser vi hvordan Åndens største verk i sjelen er som et første kornband, som å innlede den forestående kornhøsten. Og det er nettopp denne Ånden som bor i oss, som gjør at vi

sukker, venter og lengter, - ikke bare etter forløsning fra det onde, men etter barnekåret. Etter fullt ut å kunne nyte alt det apostelen taler om her.

også vi (som har fått Åndens førstegrøde) stønner med oss selv. "Vi stønner". Her taler apostelen om noe som er alle Guds barns, og spesielt de mest erfarne barnas, dypeste erfaring. Noe som er fullstendig ukjent for hele verden. Hvordan disse som har fått nåde, ofte både dag og natt kommer fram for Gud med dype og tunge stønn over sitt eget forderv og denne verdens trengsel. De lengter etter et bedre liv enn dette. Jovisst lever vi, allerede her på jord, i en fullkommen frelse. Alt nå og her er vi fri fra all syndens skyld, skal ikke lenger dømmes etter loven, men eie en evig nåde. Vi har Den Hellige Ånd i hjertene, og den leder og vokter oss hver dag. Men vi lever ennå et liv i lidelse, og i forventning. Det som tynger oss mer enn alt annet er fordervet, som alltid henger ved oss. Kjødet er ganske visst naglet til korset, men er ennå ikke dødt. Guds barn vil så gjerne være fullstendig rene og fri fra alt ondt. De vil så gjerne at hjertet skulle være fullt av Guds nåde, av tro og kjærlighet, fylt av et åndelig og hellig sinn. Men til sin store sorg må de ofte kjenne på så mye av det helt motsatte; lettsindighet, ugudelighet, likegladhet, forfengelighet, og en masse andre synder, så de vet ikke hvor de skal gjøre av seg.

De ønsker så inderlig at de kunne få bruke alle sine krefter i sin Herres tjeneste. Tenke, tale og gjøre bare det som er godt, hellig og nyttig. Men arvesynden sitter så fast, at ofte taler og gjør de det de kommer til å angre så bittert på. Derfor må de stadig sukke med apostelen: "Det gode jeg vil, gjør jeg ikke. Men det onde jeg ikke vil, det gjør jeg". I tillegg har vi djevelen som både frister oss og bedrar oss med alle slags onde innskytelser. Eller han stormer mot hjerte og samvittighet, og truer med Guds vrede og dom. Slik kan han av bare små sandkorn utvikle himmelhøye fjell, så vi tror vi er noen helt fryktelige syndere. Da synes vi slett ikke vi kan regne oss som Guds elskede barn. Vi er redd for at nå har Gud fått nok av oss, og bare vil la oss få møte alle våre synder i en evig fordømmelse. Ja, djevelen bombarderer Guds barn med så glødende piler at det ofte brenner som ild i hjertene. Slik er denne verden, på samme måte som slangens giftige bitt, alltid opptatt med å forgifte livet vårt. Med de samme metodene som verdens hersker, forleder den somme tider Guds barn til å følge etter den i synd og forfengelighet. En annen gang skadefro, med hån, bitre hentydninger og beskyldninger, som knuser hjertene så de heller ville være døde, enn å oppleve alt dette.

I tillegg kommer ofte lidelse og fattigdom, sykdom og savn, kort sagt "mange forskjellige prøvelser" (1Pet 1: 6) over de kristne. Men alt dette ville jo likevel være ganske overkommelig, hvis bare Gud alltid var like åpenbar og nær gjennom plagene. Eller at vi selv alltid hadde en like årvåken ånd, alltid var like trofast i Ordet og i bønn. Men da er det ofte som om Gud skulle være tusen mil borte, og vår egen ånd skulle være fullstendig lammet, ja død. Dette er det verste av alt, når Gud i lang tid er "som en fortunlet mann, lik en kjempe som ikke makter å hjelpe" (Jer 14: 9). Når sjelen i sin nød tar sin tilflukt til ham som fedrene satte sin lit til, og likevel ikke opplever at der er noe svar, noen bønnehørelse hos ham. Det vonde synes bare å bli verre. Ennå mer mørke og avmakt siger inn over oss. Da opplever vi nok i noen grad det samme som vår Herre på korset. Rundt seg så han bare fiender som spottet og hånte ham. Inni seg kjente han syndens forbannelse og alle fordervelsens

strømmer. Og over ham; en Gud som hadde vendt seg bort fra ham i vrede, - så han ropte: "Min Gud, Min Gud, hvorfor har du forlatt meg?"

Alle kristne har riktignok ikke vært gjennom alt dette. De som opplever de største lidelsene, har nok som regel også tider innimellom med lindring og trøst. Men de fleste vil nok likevel, selv om de jo har Åndens førstegrøde, alltid oppleve synden som bor i dem og avmakten som en stor byrde. Det gjør at de stadig vil sukke. Og i alle fall ved særskilte anledninger; lengte etter sin forløsning og få gå inn til selve arven. Dette har vi jo det beste eksempel på hos apostelen selv, når han i det sjuende kapitlet skildrer hvordan han først var "tatt til fange under syndens lov, som var i lemmene hans", og til sist nærmest roper ut: "Å, jeg elendige menneske! Hvem skal fri meg ut fra dette dødens legeme?" I 2Kor 5: 4 ser vi også han sier at "vi som er i dette teltet, sukker mens vi er nedtynget". Og hvor ofte ser vi ikke disse stønnene i Davids salmer?

Kort sagt: Guds barn kjenner alltid på at de mangler noe, så lenge de er her i denne verden. De har en ånd som ikke kan tilfredsstilles fullkomment av noe som helst, uten av det fullkomment gode, den fullkomne hellighet og frelse. Og det finnes bare der hvor vi er forløst fra dette syndens og dødens legeme. Paulus sier: "Vi stønner med oss selv", dvs. i vårt hjertes innerste. Stønnene kan ofte ikke høres av noe menneskes øre. Det går fra et tynget hjerte direkte til Gud, slik David skildrer det: "Herre, for ditt åsyn er all min lengsel, mitt sukk er ikke skjult for deg". Derfor taler Paulus i v. 26 om "sukk som ikke kan uttrykkes med ord", som det er Ånden selv som virker, og som registreres bare av ham "som vet hva Åndens sinnelag er". Det er slike dype og inderlige hjertesukk apostelen taler om, når han sier vi "stønner med oss selv".

og venter med iver på barnekåret; forløsningen av vårt legeme. "Barnekåret" - hvordan skal dette forståes? Har vi ikke alt nå fått barnekåret, alt nå blitt Guds barn, vi som tror på Kristus? Jo, det er sikkert og visst. Det har jo Paulus talt klart og tydelig om i v. 14-17. Men dette er jo noe av "pulsslagene" i det kristne livet, at vi ennå "venter med iver" på det vi allerede eier, - eller at vi på samme tid både er og ikke er det vi en gang skal bli. Vi er rettferdige - og vi er syndere. Vi er frigjort - og vi er i trelldom. Vi er konger - og vi er trelles. Det ene i Kristus - det andre i oss selv. Det ene følbart - det andre skjult. Slik er det også med vårt barnekår hos Gud: "Nå er vi Guds barn" (1Joh 3: 2), men vi opplever det ikke. Og vår nåværende tilstand tilsvarer ikke på alle områder vår høye stand. De som er "Guds sønner", burde jo være herliggjort både når det gjelder sjel og legeme. Men det skjer ikke før vi er i himmelen. Først da skal vårt barnekår bli fullkomment åpenbart. Først da er vi i dypeste og endelige forstand Guds barn. Kristus sier: "De er Guds barn, siden de er oppstandelsens barn" (Luk 20: 36). Og det er denne barnekårets endelige og fulle åpenbarelse Paulus her kaller "barnekåret". I v. 19-21 ser vi at det samme forholdet uttrykkes med disse ordene: "... i inderlig lengsel venter med iver på åpenbaringen av Guds barn", og det tales om å "nå fram til"/"bli ført inn i herlighetens frihet, den som tilhører Guds barn".

Vårt barnekår hos Gud har to forskjellige epoker. Den første begynner med vår nye fødsel, når vi blir Guds barn og ikles Kristi rettferdighet. Da får vi Den Hellige Ånd som leder oss gjennom hele livet, og oppdrar oss. Men vårt barnekår ligger nå helt skjult under synden som henger så fast ved oss, og dette livets trengsler. Den andre epoken inntreffer når vårt nye, herlighets legeme forenes med sjelen, og ikles all den herlighet og salighet som venter Guds barn i himmelen. Det er denne "herlighetens frihet, den som tilhører Guds barn", da også hele skapningen skal motta sin del av dette Kristus taler om, når han i Mat 19: 28 sier: "I gjenfødselen, når Menneskesønnen sitter på tronen i sin herlighet". Da skal han "gjøre alle ting nye". Da skal ikke bare sjelen vår, men også legemet bære "den andra Adams himmelska bild" (1Kor 15: 49). Først da har Guds barn inntatt hele arven, først da opplever de den fullt ut. For den dagen skal Herren Kristus si til dem: "Kom, dere som er velsignet av min Far! Arv det riket som er gjort ferdig for dere fra verdens grunnvoll ble lagt". I himmelen, ja, først i himmelen ikles Guds sønner en herlighet som passer til deres høye stilling. Og etter at dette vårt barnekår er åpenbart, sier apostelen: venter vi med iver på barnekåret;

forløsningen av vårt legeme. For at ingen skal misforstå meningen med uttrykket "barnekår", som er brukt her i en betydning som ikke er så vanlig, tilføyer nå Paulus selv, som ytterligere forklaring: "forløsningen av vårt legeme". Men grunnspråket viser at her anvender han et meget sterkt uttrykk som egentlig betyr "løskjøping", "gjenløsning", som brukes når fanger kjøpes fri. Det er det samme ordet som brukes om "forløsningen, den som er i Kristus Jesus", og antyder her at også legemet vårt, på grunn av slik det skjedde ved Kristi "gjenløsning", skal forløses fra sitt fangenskap. På samme måte som en frikjøpt krigsfange fries ut fra fengselet. For på samme måte har også legemet vårt vært fanget under arvesyndens, dødens og forgjengelighet. Ja, dette at legemet vårt forløses til en evig herlighet, er akkurat kronen på hele Kristi dyrebare gjenløsningsverk. De vantros legemer skal stå opp og gå sammen med sjelen inn til et evig fengsel. Men de rettferdige til evig ære og salighet. Da skal vi i dypeste forstand kalles "de som Herren har gjenløst" (Sal 107: 2). Da, når Herren kommer, skal han i dypeste forstand si: "En hämnens dag har jag beslutit, ock mitt forlossningsår har kommit" (Jes 63: 4).

Og denne forløsningen blir da et resultat av den aller sterkeste Guds kraft, og gir oss den største lykke og salighet, når legemene våre skal stige ut av dødens fengsel, i all den glans og herlighet som skal gjøre dem "likedannet med hans herlighetslegeme". Det blir et verk av skapningens Herre, av han som holder nøklene til både livet og døden i sin hånd. Men det skjer bare på grunn av forløsningen i Kristus Jesus. Bare hans oppstandelses kraft kan bryte gravens segl og stillhet. I Ef 1: 19-20 skildrer Paulus den guddomskraften som da skal åpenbares, når han taler om "hvor overveldende stor hans kraft er for oss som tror, etter hans mektige krafts virkning. Det var den han lot virke i Kristus da han reiste ham opp fra de døde" osv. Men denne forløsningen skal også bli så fullstendig at ingen ting kan være mer fullkomment. For "oppstandelsens barn" skal ikke gjenoppstå til sitt tidligere liv, men til en tilstand og et liv i uendelig ære og udødelighet. "Da er døden oppslukt til seier". Men en slik seier har vi ikke bare ved at vi har fått barnekåret og vårt åndelige liv, men først gjennom oppstandelsen.

De som fører jordiske kriger kan vinne to slags seire over fiendene sine. Det ene slaget kan vi kalle en tilfeldig og delvis seier. Det kan få fienden til å trekke seg tilbake, og ødelegger kanskje noe av styrken hans. Men det hindrer ikke at han ikke kan reise seg på ny og vende tilbake til slagmarken for å angripe den som drog av med seieren, og ta tilbake det han tapte. Det andre slaget kan vi kalle en fullstendig og avgjørende seier. Da tilintetgjøres den fiendtlige makten så fullstendig, at den aldri kan reise seg mer, eller ta tilbake det den tapte. Og slik skal den siste seieren bli. Når vi her i livet blir født på ny til Guds barn, da har Åndens kraft sikkert og visst inntatt en del av vårt vesen. Den har inntatt vår ånd. Det kjødelige sinnet er nedkjempet, slik at nå elsker vi det gode, og følger vår Herre gjennom livet. Men det medfødte fordervet, verden og djevelen lever ennå. Og døden skal en gang tilkjempe seg legemet vårt. Men i oppstandelsen er alle disse åndelige fiendene fullstendig nedkjempet. Da skal de aldri mer kunne reise seg, langt mindre overvinne oss. Da er Kristi seier fullendt, når selv den siste fiende, døden, er overvunnet.

Vår gjenløsning fra syndens fordømmelse, fra lovens forbannelse og dødens overmakt, var vunnet av Kristus da han ropte ut på korset: "Det er fullbrakt!" Men hos oss fullbyrdes den gradvis. Det største skjer i dette livet. Det fortsetter i vår død, og til sist i vår oppstandelse. Det vi mottar av forløsningen her i livet, er at vi utfries fra syndens skyld og herredømme, når vi ved troen tar imot Kristus og blir Guds barn. I døden blir så våre sjeler løst fra all synd og alt det onde som tynget dem her. Bare dette skulle være nok til at vi ikke burde se på døden med frykt og avsky, for den bærer jo i seg det neste trinnet i vår forløsning. Det siste trinnet skjer når våre legemer på den siste dag stiger ut, nye og rensset, fra dødens fengsel. Derfor kalles også denne herlige frigjørelse for "forløsningen av vårt legeme", og er det siste trinnet i Kristi gjenløsningsverk. Da er det fullkomment fullbyrdet, at "døden er oppslukt til seier", og da skal alle Guds barn syng seierssangen: "Død, hvor er din brodd? Dødsrike, hvor er din seier? Gud være takk, som gir oss seier ved vår Herre Jesus Kristus!" Og når denne seierssangen bruser omkring tronen, da fratrer Kristus sitt stedfortrederembete for Faderens åsyn (se 1Kor 15: 24-28). Han samler alle sine frelste og forløste, og stiller seg sammen med dem fram for Ham som nå er "alt i alle", og sier: "Her er jeg og de barn Gud har gitt meg".

Ja, denne herlige dagen, når vårt barnekår skal åpenbares og vårt legeme forløses, den "venter vi med iver på", "vi som har Åndens førstegrøde", sier Paulus. Vi "venter med iver", som den gamle patriarken som sa: "Etter din frelse bier jeg, Herre!". På samme måte som Paulus forteller om de kristne i Korint, "venter" vi "på åpenbaringen av vår Herre Jesus Kristus". Og som tessalonikerne, da de hadde vendt seg fra avgudene til den levende og sanne Gud, "ventet de på hans Sønn fra himlene". Det samme sier han om alle de som "oppdras av nåden, for at vi skal fornekte ugudelighet og verdslige lyster", at de "venter på det salige håp og åpenbaringen av den herlighet som tilhører den store Gud og vår Frelser, Jesus Kristus" (Tit 2: 12-13). "For dem som venter* på ham med iver, skal han vise seg for andre gang, uten å bære synd, til frelse" (Heb 9: 28). Slik lengtet også apostelen selv etter rettferdighetens krone (2Tim 4: 8). Det var i tro og forventning til det himmelske hjemmet som ventet ham, at Abraham forlot sitt jordiske fedreland, og at Moses "holdt Kristi hån for en større rikdom enn skattene i Egypt". Og det var de samme løftene og forventningen som gjorde at de andre patriarkene bekjente at de bare var fremmede og utlendinger på jorden, og søkte et bedre fedreland, som de lengtet etter: det himmelske (Heb 11).

[* Her bruker COR uttrykket: "til frelsning för dem som förbida honom". Her er oversettelsene forskjellige. Men det er tydelig at i dette uttrykket "vente" ligger noe sterkere, noe dypere enn hva vi vanligvis legger i ordet "vente". King James sier: "de som ser hen til ham/har sitt øye festet på ham". Budskapet vil nok her uttrykke både lengten og det samme som vårt gamle ord "bie", altså "til frelse for dem som bier på ham". Og i ordet "bie" ligger dette "å vente lenge og tilsynelatende forgjeves", som Øiv. Andersen så betegnende skildrer det. (oversetters tilføyelse).]

Men all denne skapningens og Guds barns sukk og lengt etter en salig forløsning, taler altså Paulus om som ennå et vitnesbyrd om at Gud virkelig akter å gi oss en slik herlighet. Herren Gud har ikke lagt et eneste behov eller begjær inn over noe levende vesen, uten at han har tenkt å tilfredsstille/oppfylle dette. Vi kan begynne med å se på det første behov et nyfødt barn har; hvordan det begynner å søke etter næring fra morsbrystet. Skulle han så ha lagt inn en slik lengt og sukk etter å bli fullkommen hellig og forløst fra alt ondt, hos sine egne barn, - og så ikke skulle ha sørget for å tilfredsstille denne lengten? Nei, hvis du kjenner Guds hjertelag, så ville du heller tro at om han så aldri hadde tenkt på noen himmel for sine barn, så ville han likevel, bare fordi han så hvordan de lengtet etter himmelen, og for alle martyrenes håp i deres dødsstund, drives til å skape en himmel, for ikke å svike alle sine barns lengt og håp.

Men, som teksten vår også etter hvert vil vise, så er selve denne Åndens førstegrøde og Åndens sukk hos Guds barn, et indre bevis på at Herren har gjenfødt dem med et bedre liv enn dette som mål. Denne verdens barn lever og trives i verden og synden, som fiskene i vannet. Og de vil gjerne ha det slik bestandig. Guds barns sukk over sin synd og lengt etter et bedre liv, er derfor noe som ikke finnes i kjøtt og blod. Men hvis Guds Ånd har vekket vår lengt, så skal også Guds kjærlighet sørge for at den tilfredsstilles. Og jo mer vi tror dette, desto mer vil vi også lengte etter dette. Da ber vi av hjertet: "Komme ditt rike!" Kom, Herre Jesus, og gjør slutt på syndens og djevelens makt! Gjør slutt på denne vår forferdelige ondskap, at vi stadig synder mot deg, at vi ikke kan tro, ikke be, ikke lyde og tjene deg, slik som vi ville! Ja, kom, Herre Jesus!